

Slutreflektion CITIK

Irina Iselind

Student på högskoleingenjörsprogrammet inom elektroteknik med automation

Min önskan att bli certifierad i icke-teknisk ingenjörskompetens (CITIK) grundar sig i min övertygelse att som medarbetare betraktas man inte endast som yrkesprofessionell utan även som en individ. Redan vid anställningsintervjun frågar en potentiell arbetsgivare om ens personliga egenskaper, utöver arbetslivserfarenheterna och de tekniska kunskaperna. Under utbildningen utvecklas även de icke-tekniska färdigheterna, och certifieringen ger möjlighet till att lyfta dessa till en ännu högre nivå. Certifieringen bekräftar inte bara min utveckling utan representerar mig även som individ, mina intresseområden och min värdegrund.

Engagemanget i CITIK har gett mig möjlighet att se bortom skolvärldens horisont och ut i verkligheten. De valda områdena har utvecklat mina uppfattningar kring tekniken och dess interaktion med människan. Interaktionen sker åt både hållen: tekniken har stor påverkan på människans levnadssätt och framtid, medan människan påverkar teknikens utbredningen genom exempelvis lagar. CITIK har gett mig en djupare insikt i hur tekniken och människan hör samman och vilken inverkan de har på varandra.

De områden jag valde att fördjupa mig i för att bli certifierad är etik, hållbar utveckling, yrkesrollen och entreprenörskap. Tyngdpunkten ligger på hållbar utveckling eftersom det är ett ämne jag har ett stort ansvar för som framtidens ingenjör. Jag anser att miljömedvetenhet måste genomsyra all produktutveckling. Ingenjören har ansvar inför slutanvändare, på både kort och lång sikt. Det innebär att ingenjören måste både se till att produkten är tillfredsställande och säkerställa att den har minimal miljöpåverkan. Min åsikt är att de tekniska framstegen inte får ske på bekostnad av miljön.

Inom området *hållbar utveckling* har jag under 2016 läst 7,5 högskolepoäng i kursen Vindkraft på Uppsala Universitet, och besökt konferenser inom både vindkraft och elkraft. Dessa gav mig kännedom om sammanhanget mellan miljön och den tekniska utvecklingen. Dessa har också gett mig insikten om att teknik når inte ut till människor, hur bra den än är, om det saknas kompetent personal, finansiering eller motivation och kunskap hos beslutsfattarna. Teknik måste ha rimliga förutsättningar för acceptans och etablering för att kunna utvecklas. För exempelvis vindkraft finns det hinder i form av lagar och kommunveto, samt finansiering, trots att kunskapen om vindkraftens fördelar finns. Jag anser att kursen och konferenserna var de mest givande inom CITIK, då dessa inbjöd till djupare förståelse av sammanhang mellan utveckling och tillämpning/etablering av tekniken. Fördjupning inom området hållbar utveckling lärde mig att det måste finnas en verklighetsförankring vid varje teknikutveckling.

För att fördjupa mig i området *yrkesrollen* har jag den 12 september 2017 besökt konferensen Robotbaserad automation på Elmia i Jönköping. Den lärde mig att yrkesrollen är föränderlig och att man måste våga se tekniken ur ett nytt perspektiv. Exempelvis måste man våga använda mer robotik och automation inom vården, vilket strider mot den traditionella uppfattningen om att robotarnas huvudområde är industri. Inom vården skulle en robot kunna hjälpa till både vid rehabiliteringsträning och tunga lyft, men även med minnesträning och kommunikation med vårdgivare. Automation har således stora tillämpningsområde även utanför industri, och det ingår i

ingenjörens yrkesroll att kunna tänka innovativt och vara flexibel kring användningen av tekniken. Vikten av flexibilitet hos en ingenjör underströks även vid studiebesök på Axis Communications AB och Cellavision AB. Dessa besök gav insikten om hur olika arbetsplatser kan vara uppbyggda och hur arbetsuppgifterna för en ingenjör kan variera, från ledande position till utvecklare eller säljare. Det blev tydligt att ingenjörsyrket är föränderligt, och kan se olika ut både från arbetsplats till arbetsplats men även från dag till dag.

Boken skriven av Edlund (2010) om etik på arbetsplatsen erbjöd fördjupning i området *etik*. Efter att ha läst boken upplever jag mig själv som mer eftertänksam och funderar kring frågor som tidigare varit självklara. Den har gjort mig mer försiktig och ifrågasättande och lämnat starkt intryck. Boken gav en bra grund för att kunna reflektera kring etiken på arbetsplatsen. Den öppnade mina ögon kring många frågor och satte ord på tidigare upplevda förnimmelser. Efter att ha läst och reflekterat kring bokens innehåll känner jag mig bättre rustad för att navigera i det etiska landskapet på arbetsplatsen och skapa trygga och varaktiga arbetsrelationer.

Fördjupning inom området *entreprenörskap* skedde genom ovan nämnda företagsbesök. Besöken gav förståelse för företagsorganisation och pekade ut vikten av företagskultur. Jag fick kännedom om hur ett företag kan byggas upp och utvecklas, och fick en känsla för hur arbetsuppgifterna för en ingenjör kan variera beroende på företagets storlek och organisation.

Sammanfattningsvis upplever jag att CITIK gjorde mig bättre rustad för arbetslivet. Jag tror att de icke-tekniska kunskaperna är minst lika viktiga som de tekniska på arbetsplatsen. Dessa går inte att skilja åt, på samma sätt som det inte går att se människan och tekniken som skilda beståndsdelar i dagens samhälle.

Referens

Edlund, L. (2010). *Etik i arbetslivet - En träningsbok för chefer och medarbetare*. Malmö: Liber AB